

VALTUUSTOALOITE

Kaupungin palveluiden joukkoliikenteen saavutettavuuden parantaminen

Lahden joukkoliikenneuudistuksen tavoitteena on ollut parantaa joukkoliikenteen palvelutasoa ja rakentaa toimivia laatukäytäviä. Käytännössä uudistuksen jälkeen on kuitenkin syntynyt tilanteita, joissa kaupungin palvelukohteen sijainti ja joukkoliikenteen reitit eivät kohtaa tarkoituksenmukaisesti.

Tästä hyvä esimerkki on elokuussa 2026 avautunut Myllypohjan monitoimitalo Vire.

Kunnas–Hiekk anummen alueelta ei ole suoraa bussiyhteyttä Myllypohjan monitoimitalon lähipysäkille, vaikka suuri osa monitoimitalon lapsista tulee tältä alueelta. Monitoimitalossa toimivat Alasenjärven koulu ja päiväkotiki sekä Ahtialan kirjasto ja liikuntatiloja. Monitoimitalon käyttäjinä on yhteensä noin 600 lasta ja henkilöstöä noin 80.

Toisena esimerkkinä toimii Jokimaan ja Metsä-Hennalan alue, josta ei joukkoliikenneuudistuksen jälkeen pääse suoralla bussilla Länsiharjun kouluun, joka toimii lähikouluna. Tämä vaikuttaa myös muiden lähipalveluiden saavutettavuuteen.

Hyvä vuoroväli ei yksin takaa hyvää saavutettavuutta. Palvelukohteeseen on päästävä sujuvasti sen lähipysäkiltä, yhteyksien tulee palvella kohteen todellisia käyttäjiä ja niiden on sovittava palveluiden käyttöaikoihin. Kaupungin palveluverkon ja joukkoliikenteen suunnittelua onkin tarkasteltava nykyistä paremmin yhtenä kokonaisuutena.

Aloite

Pro Lahden valtuustoryhmä esittää, että Lahden kaupunki selvittää **sivistyksen palvelualueen, liikuntapalveluiden ja Lahden seudun liikenteen (LSL) yhteistyönä** kaupungin keskeisten palvelukohteiden joukkoliikenteen saavutettavuuden ja tunnistaa keskeiset puutteet.

Selvityksessä tulee tarkastella erityisesti:

- peruskoulujen, lukiodien ja muiden oppilaitosten joukkoliikenneyhteyksiä niiden lähipysäkeille
- koulujen osalta oppilaiden asuinalueita ja oppilasvirtoja sekä sitä, muodostuuko kodeista kouluille toimiva joukkoliikenteen matkaketju kodin lähipysäkiltä koulun lähipysäkeille
- monitoimitalojen, päiväkotien ja kirjastojen joukkoliikenneyhteyksiä niiden lähipysäkeille
- koulujen ja muiden kaupungin liikunta- ja harrastustilojen ilta- ja viikonloppukäytön saavutettavuutta
- palvelukohteiden henkilöstön työmatkayhteyksiä sekä yhteyksien sopivuutta palveluiden todellisiin käyttöaikoihin.

- miten nykyiseen joukkoliikenteen ja palveluverkon tilanteeseen on päädytty ja miten palvelukohteiden käyttäjät on huomioitu suunnittelussa.

Selvityksen perusteella tulee laatia konkreettinen toimenpide-esitys havaittujen puutteiden korjaamiseksi ja ryhtyä tarvittaviin muutoksiin. Ensisijaisesti tulee tarkastella, voidaanko saavutettavuutta parantaa nykyisiä reittejä, aikatauluja, lähipysäkkejä, vaihtoyhteyksiä ja laatukäytäviä kehittämällä.

Lisäksi esitämme Ahtialassa bussilinjojen 4 ja 24 linjaamista Vanhalle Ahtialantielle, ja Etelä-Lahdessa bussilinjan 12 palauttamista joukkoliikenneuudistusta edeltäneelle reitille.

Perustelut

Myllypohjan monitoimitalo Vire on hyvä esimerkki palvelukohteesta, jonka saavutettavuutta tulee tarkastella kokonaisuutena. Monitoimitalossa toimivat Alasenjärven peruskoulu ja päiväkotiki sekä kirjasto ja liikuntatilat. Tilojen käyttäjiin kuuluu noin 600 lasta ja noin 80 henkilökunnan jäsentä. Liikuntatiloja käytetään lisäksi iltaisin ja viikonloppuisin harrastustoimintaan.

Monitoimitalot eivät ole ainoastaan kouluja, vaan alueellisia palvelukeskuksia, joissa yhdistyvät lasten ja nuorten palvelut, varhaiskasvatus, kirjasto, liikunta- ja harrastuspalvelut sekä merkittävä määrä työpaikkoja. Siksi monitoimitalojen saavutettavuutta tulee tarkastella suhteessa niiden kaikkiin käyttäjiin ja joukkoliikenteen laatukäytäviin.

Vastaavia saavutettavuuskysymyksiä on perusteltua tarkastella myös muissa kaupungin kouluissa, monitoimitaloissa ja oppilaitoksissa, kuten Länsiharjun koulussa ja Koulutuskeskus Salpauksen Vipusenkadun kampuksella. Kyse ei siten ole yksittäisestä linjasta tai kaupunginosasta, vaan siitä, muodostavatko kaupungin palveluverkko ja joukkoliikenne toimivan kokonaisuuden.

LSL:n joukkoliikennestrategiassa joukkoliikenteen tehtäväksi on määritelty kaupungin palveluverkon saavutettavuuden mahdollistaminen sekä työvoiman saatavuuden edistäminen. Lahden oppilaaksioton periaatteissa puolestaan korostetaan turvallisia ja saavutettavia lähikoulumatkoja. Joukkoliikenteen tulee osaltaan mahdollistaa näiden tavoitteiden toteutuminen käytännössä.

Lahdessa tulee varmistaa, että kaupungin palveluihin pääsee sujuvasti ja turvallisesti joukkoliikenteellä – kouluun ja päiväkotiin, töihin, kirjastoon sekä iltaisin ja viikonloppuisin harrastuksiin.

Lahdessa 7.9.2026 Pro Lahden valtuustoryhmä

